

21

Besluit van 4 februari 2026 tot wijziging van het Besluit vrijwilligersmedaille openbare orde en veiligheid in verband met het voorkomen van dubbele decoratie na het van toepassing verklaren van het Besluit medaille trouwe en langdurige dienst Nederlandse politie op de vrijwillige ambtenaar, bedoeld in artikel 2, onderdeel c, van de Politiewet 2012, die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak, onderscheidenlijk voor de uitvoering van technische, administratieve en andere taken ten dienste van de politie in de hoedanigheid van buitengewoon opsporingsambtenaar als bedoeld in artikel 142 van het Wetboek van Strafvordering [KetenID WGK014739]

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie en Veiligheid van 1 oktober 2025, directie Wetgeving en Juridische Zaken, nr. 6638884;

Gelet op artikel II van de Rijkswet van 21 oktober 2023 tot wijziging van de artikelen 14 en 38 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden (beperken van de mogelijkheid een algemene maatregel van rijksbestuur uit te vaardigen zonder wettelijke grondslag daartoe) (Stb. 2023, 407);

De Afdeling advisering van de Raad van State van het Koninkrijk gehoord (advies van 5 november 2025, nr. W16.25.00306/II/K);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Justitie en Veiligheid van 30 januari 2026, directie Wetgeving en Juridische Zaken, nr. 6907342;

De bepalingen van het Statuut voor het Koninkrijk in acht genomen zijnde;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Artikel 2, onderdeel a, van het **Besluit vrijwilligersmedaille openbare orde en veiligheid** komt te luiden:

a. de politie, tenzij op de vrijwilliger het Besluit medaille trouwe en langdurige dienst Nederlandse politie van toepassing is;.

ARTIKEL II

Aan de ambtenaar op wie op de dag voor de datum van inwerking-treding van dit besluit het Besluit vrijwilligersmedaille openbare orde en veiligheid van toepassing was en die zonder wezenlijke onderbreking gedurende een langere periode dan 12½ jaren, doch minder dan 15 jaren werkzaam is binnen de Nederlandse politie, kent Onze Minister van Justitie en Veiligheid op grond van artikel 3, eerste lid, van het Besluit medaille trouwe en langdurige dienst Nederlandse politie eenmalig een medaille met oorkonde toe voor 12½ jaren trouwe en langdurige dienst binnen de Nederlandse politie.

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste dag van de tweede kalendermaand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad, in het Afkondigingsblad van Aruba, in het Publicatieblad van Curaçao en in het Afkondigingsblad van Sint Maarten zal worden geplaatst.

Gegeven te 's-Gravenhage, 4 februari 2026

Willem-Alexander

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F. van Oosten

Uitgegeven de *negende* februari 2026

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F. van Oosten

NOTA VAN TOELICHTING

Inhoud van de wijzigingen

Met dit besluit wordt een wijziging aangebracht in artikel 2 van het Besluit vrijwilligersmedaille openbare orde en veiligheid, die voortvloeit uit een eerder wijziging van het Besluit medaille trouwe en langdurige dienst Nederlandse politie. Laatstgenoemde besluit ziet op de toekenning van een medaille voor trouwe en langdurige dienst bij de Nederlandse politie. Tot voor kort waren de vrijwillige ambtenaren, bedoeld in artikel 2, onderdeel c, van de Politiewet 2012, uitgesloten. Dit betreft vrijwillige ambtenaren die zijn aangesteld voor de uitvoering van de politietaak, onderscheidenlijk voor de uitvoering van de technische, administratieve en andere taken ten dienste van de politie voor zover diegene in de hoedanigheid van buitengewoon opsporingsambtenaar als bedoeld in artikel 142 van het Wetboek van Strafvordering, met uitvoerende politietaken is belast. Die uitsluiting werd ongewenst geacht. Ook deze ambtenaren dienen in aanmerking te komen voor een medaille op grond van dat besluit als blijk van waardering voor het functioneren. Een sinds 1 juli 2023 geldende aanpassing van artikel 1 van het Besluit medaille trouwe en langdurige dienst Nederlandse politie heeft dit bewerkstelligd.¹ Dit past in de ontwikkeling om de wettelijke regelingen voor politievrijwilligers en beroepspersoneel zo veel mogelijk te stroomlijnen en de onderlinge samenhang tussen deze groepen te versterken. Hiertoe is bijvoorbeeld reeds in 2020 ook de rechtspositie voor politievrijwilligers in het Besluit algemene rechtspositie politie (Barp) ingebed, waarin de rechtspositie voor bezoldigde politieambtenaren is geregeld.

Sinds 1 juli 2023 zijn de Beleidsregels Buitengewoon Opsporingsambtenaar aangepast en kunnen politievrijwilligers die zijn aangesteld voor de uitvoering van technische, administratieve en andere taken ten dienste van de politie, ofwel met een ATH-aanstelling, net als beroepskrachten met een ATH-aanstelling worden aangewezen als buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) als bedoeld in artikel 142 van het Wetboek van Strafvordering.² In het kader van de in gang gezette lijn dat politievrijwilligers zoveel mogelijk dezelfde bevoegdheden hebben als beroepskrachten die bij de politie werkzaam zijn, zijn de Beleidsregels Buitengewoon Opsporingsambtenaar aldus zodanig aangepast dat ook politievrijwilligers een boa-aanwijzing kunnen krijgen. Hierdoor worden de politievrijwilligers met een ATH-aanstelling en boa-aanwijzing, net als de executieve politievrijwilligers, in deze regeling geschaard onder het begrip ambtenaar.

De toekenning van een medaille aan politievrijwilligers die zijn belast met uitvoerende politietaken is momenteel separaat geregeld in artikel 2, onderdeel a, van het Besluit vrijwilligersmedaille openbare orde en veiligheid. Om de executieve politievrijwilligers bij de Nederlandse politie niet tweemaal te decoreren voor identieke verdiensten, wordt deze bepaling met onderhavig besluit gewijzigd. Het nieuwe onderdeel a is zodanig geformuleerd dat eventuele politievrijwilligers in de Caribische landen en in Caribisch Nederland onder het bereik van het Besluit vrijwilligersmedaille openbare orde en veiligheid blijven vallen.

¹ Stb. 2023, 246.

² Stcrt. 2023, 17850.

Overgangsrecht en -beleid

Met de inwerkingtreding van dit wijzigingsbesluit wordt met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2023 geen medaille meer uitgereikt aan politievrijwilligers op grond van het Besluit vrijwilligersmedaille openbare orde en veiligheid indien het Besluit medaille trouwe en langdurige dienst Nederlandse politie op die vrijwilligers van toepassing is. Het Besluit vrijwilligersmedaille openbare orde en veiligheid kent echter meer jubileummomenten voor toekenning van een medaille en jaartekens. Op grond van dit besluit ontvangt de vrijwilliger als hij 10 jaren werkzaam is de binnen de Nederlandse Politie een medaille. Vervolgens wordt bij 15, 20, 25, 30, 35 en 40 jaar een jaarteken toegekend. Het Besluit medaille trouwe en langdurige dienst Nederlandse Politie kent daarentegen bij 12½, 25 of 40 jaar trouwe en langdurige dienst een medaille met oorkonde toe. Hoewel een politievrijwilliger sinds 1 juli 2023 formeel aanspraak kan maken op een medaille onder het Besluit medaille trouwe en langdurige dienst Nederlandse politie zal hem dat niet in alle gevallen zijn toegekend. Zeker niet als hij al ruim 12 en een half jaar werkzaam was. Voor de groep die langer dan 12½ jaren, maar minder dan 15 jaren werkzaam is, is de wachttijd tot aan het volgend jubileummoment op grond van de nieuwe bepalingen in het Besluit medaille trouwe en langdurige dienst Nederlandse Politie langer dan 10 jaar. Dit is de reden dat voor deze groep overgangsrecht zal gaan gelden.

Aan de politievrijwilliger die op de datum van inwerkingtreding van deze regeling voor een langere periode dan 12½ jaren, maar minder dan 15 jaren werkzaam is binnen de Nederlandse Politie, zal daarom – zonder nadrukkelijk verzoek daartoe – eenmalig een medaille met oorkonde voor 12½ jaren verstrekt worden.

Tevens wordt in verband met dit overgangsbeleid een uitvoeringstechnisch knelpunt opgelost aan de hand van beleid in de uitvoeringspraktijk. Bij het uitreiken van de medaille en oorkonde zal, indien het feitelijke aantal jaren dat de politievrijwilliger werkzaam is niet overeenkomt met het jaartal zoals opgenomen in artikel 3 van het Besluit medaille trouwe en langdurige dienst Nederlandse politie, dat wil zeggen 12½ jaren, het feitelijke aantal jaren in een beschikking worden vermeld. Op de oorkonde zal om uitvoeringstechnische redenen in overeenstemming met artikel 3 van het Besluit medaille trouwe en langdurige dienst de 12½ jaren worden vermeld.

Grondslag

Over de grondslag van onderhavig besluit moet het volgende worden opgemerkt. Met ingang van 1 januari 2024 is de Rijkswet tot wijziging van de artikelen 14 en 38 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden (beperken van de mogelijkheid een algemene maatregel van rijksbestuur uit te vaardigen zonder wettelijke grondslag daartoe) in werking getreden.³ Het nieuwe artikel 38, tweede lid van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden bepaalt dat in onderling overleg kan worden bepaald dat onderlinge regelingen en wijzigingen daarvan bij of krachtens rijkswet moeten worden vastgesteld, en dat zelfstandige algemene maatregelen van rijksbestuur alleen nog mogelijk zijn in buitengewone gevallen van dringende aard. Vanaf 1 januari 2024 geldt een overgangstermijn van vier jaar.

³ Stb. 2023, 407.

Deze wijziging is van groot belang voor het Besluit vrijwilligersmedaille openbare orde en veiligheid. Dit besluit is namelijk een dergelijke zelfstandige algemene maatregel van rijksbestuur. Om te waarborgen dat de mogelijkheid van dubbele decoratie zo snel mogelijk wordt uitgesloten, is het van belang dat het Besluit vrijwilligersmedaille openbare orde en veiligheid op korte termijn wordt gewijzigd. De benodigde grondslag om een zelfstandige algemene maatregel van rijksbestuur binnen de eerdergenoemde overgangstermijn van vier jaar te wijzigen voordat een grondslag is bewerkstelligd op niveau van rijkswet, wordt gelezen in artikel II van de eerdergenoemde Rijkswet, welk artikel als grondslag is vermeld in de aanhef van onderhavige besluit.

Consultatie

Over de wijzigingen in het Besluit medaille trouwe en langdurige dienst Nederlandse politie en het Besluit vrijwilligersmedaille openbare orde en veiligheid is overeenstemming bereikt met de politievakorganisaties conform artikel 3, derde lid, van het Besluit overleg en medezeggenschap politie 1994 in het Centraal Georganiseerd Overleg Politie-ambtenarenzaken (CGOP). Het wijzigingsbesluit is tevens voorgelegd aan de Kanselarij der Nederlandse Orden.

Tevens zijn de Caribische landen die onderdeel uitmaken van het Koninkrijk (Aruba, Curaçao en Sint Maarten) geconsulteerd. Naar aanleiding van een consultatiereactie vanuit het Land Aruba is ervoor gekozen de wijziging in artikel I van onderhavige besluit zodanig te formuleren dat eventuele politievrijwilligers in de Caribische landen en Caribisch Nederland onder het bereik van het Besluit vrijwilligersmedaille openbare orde en veiligheid blijven vallen.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F. van Oosten